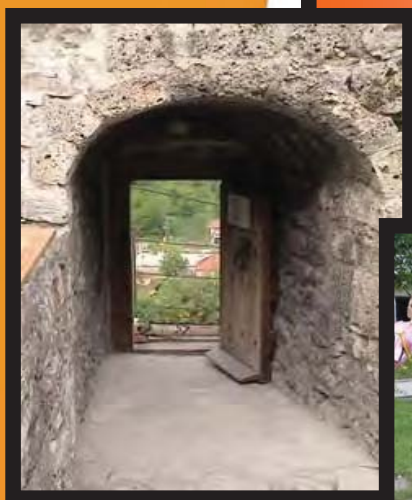

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2006
FONDACIJA MOZAIK

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

(1. JANUAR 2006 - 31. DECEMBAR 2006)

UVOD

U 2006. godini Mozaik je nastavio sa svojom misijom stvaranja zdravih i produktivnih zajednica čiji članovi dijele iste ciljeve i vrijednosti te na organiziran način učestvuju u aktivnostima za opće dobro. Koristeći RUZ metodologiju doprinijeli smo poboljšanju života u 100 zajednica Bosne i Hercegovine te osnaživanju i ohrabrivanju ovih zajednica u implementaciji sličnih inicijativa u budućnosti. Dakle, zahvaljujući zajedničkim naporima građana, nevladinih organizacija, preduzeća i javnih institucija, s Mozaikovom podrškom, ruralne zajednice su radile na rješavanju infrastrukturnih problema, poboljšavanju kvalitete života osoba s posebnim potrebama te u zaštiti i očuvanju prirodnih, kulturnih i historijskih resursa koji se koriste za razvoj turizma.

Tokom 2006, Fondacija Mozaik doživjela je napredak u nekoliko domena, uključujući fundraising i dodjeljivanje grantova. Kapacitet i veličina ove organizacije u stalnom su rastu. Konstantno radimo na samoevaluaciji kako bi se poboljšali. Strateško planiranje događalo se od 1. do 5. juna 2006, kako bi ocijenili našu trenutnu poziciju i programe te raspravili o budućim programima. Na strateškom sastanku prisutno je bilo osoblje Mozaika, dva predstavnika RUZ mreže i predstavnici partnerske organizacije s Kosova, Fonda za demokratske inicijative.

Mozaikov glavni cilj, definiran strateškim planom, je diverzifikacija baze donatora i uključenje lokalnih donatora (vlasti, preduzeća i pojedinci) u fundraising kampanje za konkretne akcije usmjerene na određene ciljne grupe – poput povratka interno raseljenih lica, osoba s posebnim potrebama, mladih, itd, ili usmjerenih na određene probleme, poput turizma, zaštite okoliša, itd. 2006. bila je dobra godina, ali još dosta treba biti urađeno da bi se postigla dugoročna održivost. Naučene lekcije iz 2006. bile su korisne i zahtjevne za Mozaik. Izazovi s kojim smo se suočili, npr. razvoj lokalne filantropije i pronalaženje lokalnih sredstava finansiranja su nova i neistražena područja u Bosni i Hercegovini, a biti lider u tome je težak zadatak, ali isto tako ga sa zadovoljstvom prihvaćamo.

SADRŽAJ:

1. O NAMA

2. NAŠA METODOLOGIJA: RUZ PRISTUP

3. DONATORI I PARTNERI U 2006. GODINI

4. PROGRAMI DODJELJIVANJA GRANTOVA U 2006: MIKROGRANTOVI I RUZ GRANTOVI

5. STVARANJE POZITIVNOG OKRUŽENJA ZA MOBILIZACIJU RESURSA

6. ISTRAŽIVANJE

7. ODNOSI S JAVNOŠĆU 2006: GODINA MOZAIKOVE PROMOCIJE

8. TIM FONDACIJE MOZAIK

1. O NAMA

Fondacija Mozaik je samostalna nevladina, neprofitna organizacija koja, kroz finansijsku i savjetodavnu podršku, podstiče ljude na organizaciju i poboljšanje njihovih zajednica.

Fondacija Mozaik osnovana je 2002. godine, kao Fondacija za razvoj nevladinih organizacija. U oktobru 2004. promijenili smo ime u Fondacija za razvoj zajednica – Mozaik, ili Fondacija Mozaik.

1.1. KO SMO MI I ŠTA RADIMO?

Fondacija Mozaik pruža finansijsku i tehničku podršku inicijativama u zajednicama diljem Bosne i Hercegovine. Radimo sa predstavnicima zajednica u cilju definiranja prioriteta zajednice, osmišljavanja i podrške lokalnim rješenjima za probleme u zajednici, te implementiranju projekata koji će biti od koristi cijeloj zajednici.

1.2. VIZIJA

Mozaik nastoji izgraditi harmonične i produktivne zajednice u kojima stanovnici imaju osjećaj za zajedništvo i učestvuju u aktivnostima za dobrobit svijetu.

1.3. MISIJA

Fondacija Mozaik osnažuje zajednice kroz povećavanje učešća aktivnih građana u inicijativama koje doprinose zajedničkim interesima.

1.4. GLAVNI CILJ

Naš glavni cilj je povećati društvenu koheziju u zajednicama u Bosni i Hercegovini i pridonijeti razvoju zdravih i produktivnih zajednica čiji članovi dijele zajedničke vrijednosti i ciljeve te na organiziran način učestvuju u aktivnostima koje povećavaju dobrobit svijetu.

1.5. CILJEVI

Osigurati podršku ciljnim zajednicama koristeći RUZ (Razvoj uz učešće zajednica) metodologiju

Doprinijeti stvaranju pozitivnog okruženja za mobilizaciju lokalnih resursa: razvoj filantropije

Osigurati raznolikost finansijskih izvora za Mozaikove aktivnosti

2. NA A M O O O A

(Razvoj uz učešće zajednica)

Fondacija Mozaik zasniva svoju RUZ (Razvoj uz učešće zajednica) metodologiju na punom učešću članova zajednice i implementaciji razvojnih aktivnosti. RUZ je proces razvijanja kapaciteta u zajednicama, koji njima omogućava da samostalno organiziraju ljudske, materijane, ekonomske i kulturne resurse kako bi riješili određene probleme, povećali kvalitetu življenja i preuzeli kontrolu i osjećaj vlasništva nad životom u zajednici.

Vjerujemo da lokalno stanovništvo najbolje prepoznaje lokalne probleme i njihova rješenja. Ponekad oni ne posjeduju potrebne vještine i iskustvo, koje mi pružamo kroz našu Mrežu organizatora i savjetnika u zajednici. Mozaik pomaže zajednicama pri analiziranju njihovih potreba ili problema, identifikaciji rješenja i resursa te razvoju plana aktivnosti i kapaciteta za implementaciju.

Aktiviranje stanovnika BiH u radu i učestvovanju u unapređenju njihovih zajednica je bilo i ostat će veliki izazov za Mozaik. Zajednice su često pasivne i više računaju na pomoć izvana. Naša vizija je razviti takav model u kojem će se ljudi probuditi iz stanja apatije i nepovjerenja. Građani moraju preuzeti vodeću ulogu u organizaciji vlastitih zajednica.

Jedan od glavnih kriterija za odabir zajednice je potencijal zajednice. Kod odabira, sljedeće uzimamo u obzir: nivo učestvovanja u trenutnom planiranju projekata, broj i različitost ljudi koji prisustvuju sastancima, mobilizacija lokalnih resursa.

Zbog nedostatka kapaciteta za implementaciju projekata u zajednicama, Mozaik je odlučio obučiti dovoljan broj ljudi nevladinih organizacija širom Bosne i Hercegovine koristeći RUZ pristup, da bi mogli facilitirati sastanke, konsultovati se sa zajednicama i pratiti njihove rezultate, te kroz analizu i razmjenu iskustava o procesima i tehnikama rada u zajednicama, osigurati efikasnost projekata i RUZ pristupa.

Na ovaj način, Fondacija Mozaik doprinosi razvoju snažnih i produktivnih zajednica čiji su članovi, bez obzira na njihove razlike, razvili osjećaj pripadanja i solidarnosti, dijele zajedničke ciljeve i vrijednosti i organizirano učestvuju u aktivnostima koje povećavaju dobrobit svijetu.

Osnovni principi našeg rada u zajednici i RUZ pristupa:

Lokalna korist:

Konkretna korist koju ispunjavaju potrebe članova zajednice motivira ih da se aktivno uključe u zajedničke aktivnosti.

Lokalna rješenja:

Predanost korištenju vlastitih prirodnih, kulturnih i ekonomskih resursa doprinosi održivom napretku.

Postupni pristup:

Samo realistični ciljevi vode do vidljivih rezultata koji za uzvrat inspiriraju buduće inicijative i čine naizgled nepremostive probleme rješivim.

Liderstvo i jasna vizija:

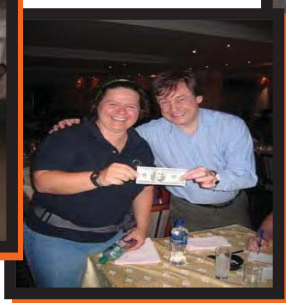
Lideri koji znaju kako postići zacrtane ciljeve i kojima njihove zajednice vjeruju da će ohrabriti druge da učestvuju i uspješno grade veze.

Lokalna partnerstva:

Povjerenje, otvorenost i podijeljene odgovornosti među relevantnim grupama doprinose uspjehu projekta i otvaraju vrata daljoj saradnji.

Učestvovanje u planiranju i volonterski rad:

Volonterski rad proizvodi osjećaj ponosa u važnosti i kvaliteti rada članova zajednice i pomaže u izgradnji povjerenja za buduće inicijative.

RUZ PRISTUP U 2006.

Cilj RUZa za 2006. bio je kroz naše projekte dalje promovirati ovaj pristup među organizacijama i zajednicama u Bosni i Hercegovini.

Do kraja 2006. ispunili smo sljedeće ciljeve:

- Unaprijedili znanje i vještine sadašnjih članova Mreže, što je postignuto kroz:
 - uključivanje 12 članova Mreže u program “Živo nasljeđe”, Civil Advocacy Partnership Program i CODE A, što je obogatilo članove Mreže novim vještinama i iskustvima

- o dva treninga za članove Mreže, kao dio CODE A projekta
- o dva sastanka razmjene članova Mreže i predstavnika 20 nevladinih organizacija uključenih u CODE A projekt, s ciljem preispitivanja RUZ pristupa i razmjene znanja i iskustava.

- povećanje kapaciteta 42 organizacije u zajednicama za primjenu RUZ pristupa

RUZ grantovi bili su popraćeni tehničkom podrškom: facilitacijom, obukama, savjetovanjem i dostavljanjem grantova, kao načinima buđenja zajednica kroz početne grantove. Fokus rada sa zajednicama i njihovim domaćim nevladinih organizacija je bila izgradnja kapaciteta korisnika Mozaikovitih grantova. Generalni (mobilizacija lokalnih resursa, razvoj prijedloga projekata) i specifični (marketing, obuka za turističke vodiče) programi obuke su razvijeni za korisnike grantova.

Naši organizatori u zajednicama facilitirali su 58 sastanaka u zajednicama s ciljem pomoći u identificiranju i prioritiziranju potreba i problema zajednice te promovisanja participativnog planiranja za razvoj zajednica. 1366 članova zajednice učestvovalo je u identifikaciji i selekciji problema. Učesnici su sastancima dali prosječnu ocjenu od 4,67 na skali od 1 do 5, dok su njihovo odobravanje odabranog prioriteta ocijenili sa 4,79.

- Implementacija i promocija RUZ pristupa u 19 zajednica.
- Dalji razvoj Mreže, koji je ostvarilo 5 novih članova. Istraživanje koje je uradila gospođica Laurie Ball također je doprinijelo našoj metodologiji budući da je naglasilo važnost RUZ pristupa i predložilo dalji razvoj Mreže.

Mozaik integrira RUZ pristup u većinu svojih programa. Ovaj pristup primijenjen je u 42 projekta u zajednicama: pet zajednica u programu "Živo nasljeđe", 20 zajednica u CoDE A programu i 17 zajednica u programu Podrška inicijativama lokalnih zajednica (CAPP). Uspjeh RUZ pristupa najbolje je ilustriran brojevima: 2006. godine, Mozaik je implementirao 88 projekata vrijednih 229 662 € (300 850 \$). Doprinos zajednica iznosio je 58% ovog iznosa, odnosno 130 821 € (171 375 \$).

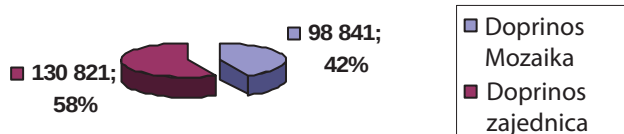
3. DONATORI I PARTNERI U 2006.

U 2006. godini, podržali su nas sljedeći donatori:

- Fondacija Charles Stewart Mott
- USAID BiH
- Fondacija Kralja Baudouina
- Europska komisija u BiH
- Light for the World i Vlada Republike Austrije
- Slovački fond za lokalne inicijative
- Slovačka ambasada
- UMCOR B&H/USAID

4. PROGRAMI DODJELJIVANJA GRANTOVA U 2006.

Ukupna vrijednost podržanih projekata u 2006. godini je 229 662 EUR

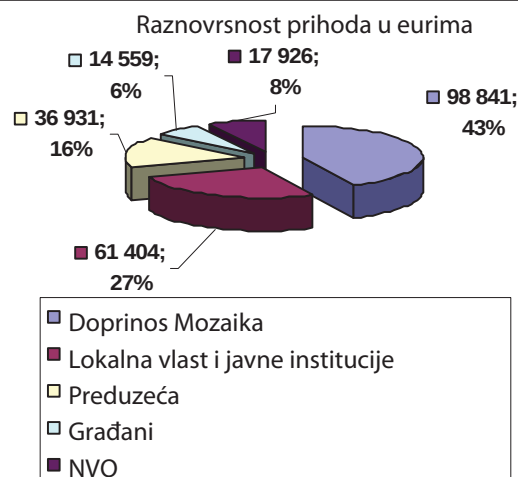
U 2006. Fondacija Mozaik podržala je 88 akcija u zajednici. Ukupna vrijednost podržanih projekata bila je 229 662 € (300 850 \$). Mozaik je doprinio sa 98 841 € (129 482 \$), a lokalne zajednice 130 821 € (171 375 \$). Svi projekti implementirani su na volonterskoj bazi s 1888 volontera i volonterki koji su doprinijeli sa 44 363 sata volonterskog rada.

Podrška je pružena kroz dva glavna programa – mikrograntove i RUZ grantove. Dodijeljeni grantovi popraćeni su tehničkom podrškom koju Mozaik pruža kroz svoje osoblje i mrežu organizatora u zajednici. Podrška se sastojala iz:

- 76 obuka (mobilizacija lokalnih resursa, razvoj prijedloga projekata, turistički vodiči, marketing i propagiranje)

- Intenzivna tehnička podrška (facilitacija, savjetovanje, monitoring i evaluacija)

Lokalne vlasti i javne institucije (99) doprinijele su sa 61 404 €, preduzeća (211) sa 36 931 €, nevladine organizacije sa 17 926 € i građani (333) su doprinijeli sa 14 559 €.

MIKROGRANTOVI Do 1500 KM (1000 \$ po projektu)

Mikrograntovi uključuju RUZ principe, ali ne i svu tehničku podršku korisnicima grantova. Međutim, sve korisnike se ohrabruje da širu zajednicu uključe u procese planiranja i implementacije. Doprinos zajednici, lokalne koristi i mobilizacija lokalnih resursa neki su od kriterija za odobravanje grantova.

U 2006. godini, **68 projekata** u 56 zajednica dobilo je otprilike **47 490 €** (62 000 \$) od kojih projekt integracije osoba s poteškoćama u zajednicama u BiH iznosi 17 979 € (23 400 \$) i projekat Za aktivne zajednice iznosi 29 511 € (38 300 \$).

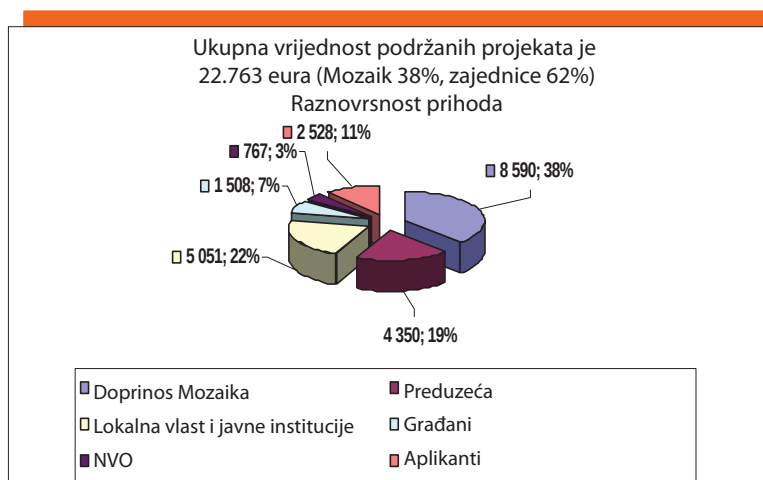
INTEGRACIJA OSOBA S POTEŠKOĆAMA U ZAJEDNICE U BIH

Integracija osoba s poteškoćama u zajednice u BiH je trogodišnji projekat koji je podržala organizacija Light for the World (Austrija) i Austrijska agencija za razvoj (ADA). Projekat je usmjeren na integraciju osoba s poteškoćama u zajednice, promoviranje integracije i aktiviranje organizacija osoba s poteškoćama u mobilizaciji lokalnih resursa.

U 2006, Fondacija Mozaik je:

- Objavila i promovirala dva poziva za prijedloge projekata. Odabir drugog poziva održat će se 2007. godine.
- Prezentirala projekte potencijalnim korisnicima 21. februara 2006. 43 učesnika iz više od 25 organizacija upoznati su sa projektom i formama za aplikaciju.
- Podržala 11 organizacija ljudi s poteškoćama u 8 zajednica i implementirala 14 projekata u 10 zajednica. Ukupna vrijednost podržanih projekata bila je 22 763 € (29 600 \$). Zajednice (23 preduzeća, 11 javnih institucija, 3 nevladine organizacije i 6 građana) doprinijele su sa 11 676 € (15 180 \$) u novcu, robi i uslugama. Aplikati su doprinijeli 2 538 € (3000 \$). Svi projekti implementirani su na volonterskoj bazi, sa 452 volontera i volonterke koji su radili 5 184 sata.
- Uradila monitoring za 14 projekata i evaluaciju za 6
- Promovisala projekat kroz javni događaj održan 8. septembra 2006. i napravila brošuru sa rezultatima projekta i uspješnim pričama.

“Golbal ponovo u Derventi” MOSS, Derventa

Po prvi put u posljednjih 13 godina, timovi slijepih i slabovidnih osoba iz Dervente 1 i Dervente 2 su dobili priliku da igraju golbal. I ne samo to, timovi su 2005. učestvovali u entitetskom prvenstvu u golbalu održanom u Derventi. Tim Dervente 1 osvojio je drugo mjesto na prvenstvu, a jedan član njihovog tima proglašen je najboljim igračem prvenstva.

U zemljama bivše Jugoslavije, dakle u Bosni i Hercegovini također, golbal je tradicija. Međutim, iako postoji veliki interes za ovaj sport, slijepi u Derventi nisu mogli igrati. Nije postojala adekvatna dvorana ili oprema. Igrači su trebali zaštitu, lopticu sa zvukom, opremu, mjesto za treniranje...

Projekat “Vratimo golbal slijepima”, ostvaren uz podršku međupćinske organizacije unije slijepih u Derventi – MOSS, vratio je ovaj sport gradu na sjeveru Bosne i Hercegovine.

Učešće timova na prvenstvu 2005. nije jedini uspjeh ove aktivnosti. Golbal je sada poznat i popularan u ovoj zajednici, te timovi koji konstantno treniraju učestvuju u državnim i međunarodnim takmičenjima.

ZA AKTIVNE ZAJEDNICE

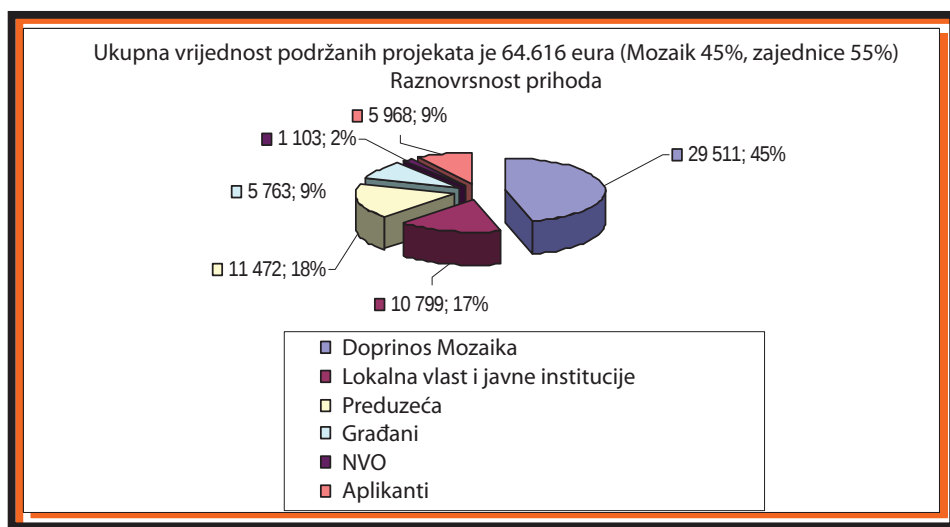
Projekat "Za aktivne zajednice", podržan od strane Balkanskog fonda za demokratiju, iniciran je 2005. i implementiran 2005/2006. godine. Cilj projekta bio je osnažiti učešće građana u razvoju zajednice. Sve akcije u zajednici implementirane su tokom 2006. Tokom faze implementacije, 1436 građana i 40 formalnih i neformalnih grupa osnaženo je kroz učestvovanje u razvoju zajednice.

Projekat je:

- Pojačao povjerenje u 40 formalnih i neformalnih organizacija iz zajednice u vođenju projekata uz učešće zajednice i mobilizaciji lokalnih resursa.
- Pružio prilike ruralnom građanstvu da ispolje utjecaj na izdatke lokalne vlasti za razvoj zajednica.

Podržani projekti su dizajnirale, inicirale i implementirale formalne i neformalne grupe iz ugl. ruralnih zajednica. 936 ljudi učestvovalo je u planiranju projekata, a 1436 je učestvovalo u implementaciji. Također, svaka inicijativa u zajednici morala je pružiti minimalno 50% i maksimalno 150% doprinosa zajednice. Ukupna vrijednost implementiranih projekata je 64 616 € (84 646 \$). Doprinos aplikanata i lokalne zajednice (44 vladine institucije, 70 preduzeća, 183 građana i 15 nevladinih organizacija) iznosio je 35 246 € (55%).

RUZ GRANTOVI Do 14 000 KM (9 300 \$ po projektu)

RUZ program grantova dodijelio je grantove za 50 projekata u 44 zajednice, ukupne vrijednosti 190 800 \$.

- Program “Živo nasljeđe”: 105 400 \$ (81 068 €), uključujući projekat “Tragovima nasljeđa”, projekat “Tradicionalne rukotvorine”, te nastavak Živog nasljeđa
- Organizirane zajednice za bolji okoliš (CoDE A projekat): 34 300 \$ (26 400 €)
- Podrška inicijativama lokalnih zajednica (CAPP): 51 100 \$ (39 323 €)

PROGRAM ŽIVO NASLJEĐE

Program “Živo nasljeđe” (projekti “Tragovima nasljeđa” i “Tradicionalne rukotvorine”) završen je 2006. i finalne aktivnosti održane su do 31. maja 2006. U 2006. organizirana su tri završna događaja s ciljem prezentiranja sveukupnog uspjeha projekata “Tragovima nasljeđa” i “Tradicionalne rukotvorine”).

Predstavници Evropske komisije otvorili su sve tri ceremonije. Ovi događaji pokazali su se vrlo popularnim u medijima. Uz to, jedan grant dodijeljen je vijeću mladih u Maglaju 1 431 € (1 860 \$). Projekat “Osvjetljavanje Starog dvorca”, što je bilo usmjereno na očuvanje i adaptaciju Starog dvorca u starom gradu Maglaju.

U 2005/2006, program “Živo nasljeđe” podržao je 14 projekata u 9 zajednica, ukupne vrijednosti 81 068 € (105 400 \$).

ORGANIZIRANE ZAJEDNICE ZA BOLJI OKOLIŠ (CoDE A)

Sveobuhvatni cilj projekta bio je razviti procese koji će omogućiti učestvovanje u zajednici i partnerstvo sektora te osnažiti zajednice u pronalaženju održivih rješenja za probleme u okolišu. Specifični ciljevi su:

- Dalje razviti vještine članova RUZ mreže u pitanjima vezanim za okoliš
- Obučiti dodatnih 20 organizatora u zajednicama u polju okoliša u mobilizaciji zajednice, a RUZ pristup bit će usmjeren na inicijative vezane za okoliš
- Povećati spremnost sudionika u zajednici da učestvuju u pokretanju održivih okolišnih rješenja za svoje zajednice

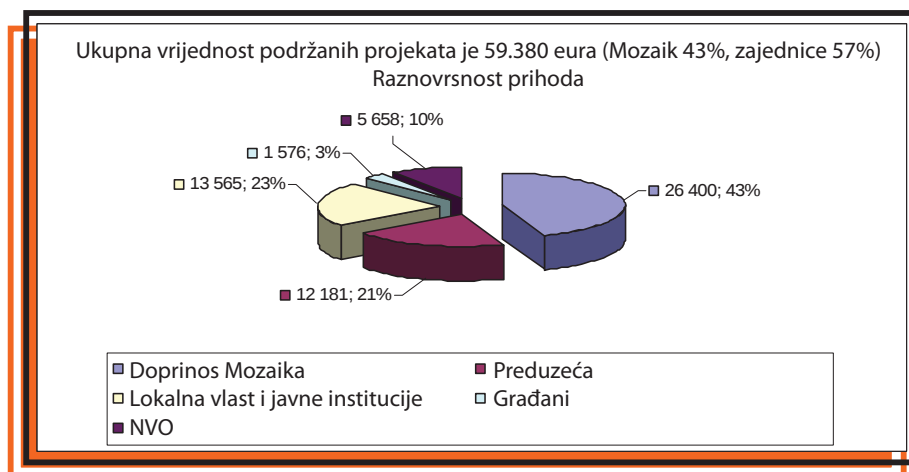

Sljedeće grupe aktivnosti završene su tokom implementacije procesa:

- **Izgradnja kapaciteta:** s ciljem poboljšavanja njihovih vještina u facilitaciji RUZ procesa, održane su dvije obuke za 12 članova RUZ mreže i dvije obuke za 20 lokalnih facilitatora iz 20 odabranih ekoloških organizacija iz zajednica. Uz to, učesnici su dobili priliku da primijene i testiraju stečeno znanje kroz facilitaciju i savjetovanje u planiranju i implementaciji inicijativa u zajednici vezanih za okoliš. Osim toga, 20 lokalnih facilitatora su tokom dva sastanka razmjene raspravljali sa članovima RUZ mreže o uspjesima i problemima s kojima su se susretale inicijative.

- **Proces planiranja u 20 zajednica:** uz superviziju dva člana RUZ mreže po sastanku, lokalni facilitatori iz odabranih zajednica održali su 20 sastanaka u zajednici. Tokom sastanaka 369 članova zajednice upoznato je s projektima i odlučivalo je o prioritetnim okolišnim problemima/ciljevima na kojima žele raditi tokom implementacije akcije. Sljedeći korak bio je izvođenje 20 radionica o prijedlozima projekata. Tokom dvodnevne radionice, 147 članova radnih grupa razvilo je akcijske planove koji su koristili LRM strategiju i poboljšali vještine učesnika u pisanju prijedloga projekata.

- **Implementacija inicijativa unutar zajednica:** 147 članova radnih grupa u zajednici, na potpuno volonterskoj bazi i sa savjetodavnom podrškom članova RUZ mreže, koordiniralo je implementaciju akcija za okoliš. Kroz ove akcije koje su inicirali i implementirali građani te koje je podržalo 747 volontera sa 10 938 sati rada, 5 izletišta, 5 parkova, 3 školska dvorišta, 1 divlja deponija i prostor oko 4 zgrade je očišćeno i uređeno, a jedan grad je dobio i kante za otpatke na ulicama. Ukupna vrijednost inicijativa u zajednicama iznosila je 59 380 €, od čega je 26 400 € (43%) pružio Mozaik, a zajednica doprinijela sa 32 980 €.

• **Vidljivost:** Vodič sa studijama slučaja napravljen je u 375 kopija i promoviran na finalnoj ceremoniji (41 učesnik); promociju projekta uradio je Mozaik (8 vijesti na web stranici, 2 radio showa) i lokalna zajednica kroz: 21 lokalni elektronski medij – 79 najava; 12 regionalnih i državnih elektronskih medija – 38 najava; 22 članka u printanim medijima; najave na 9 web stranica; 9 zajednica isprintalo je 2850 kopija promotivnih materijala (plakata, letaka).

“Mjesto za sve nas”
Izvor, Mostar

Prva radna aktivnost za šestogodišnjeg Ivana Zlomislića iz Mostara bila je dekoracija njegovog dvorišta. Ivan se pridružio svojim susjedima i aktivistima iz organizacije Izvor, da bi učinili svoje susjedstvo boljim i ljepšim.

Nedavno, pojavio se nepodnošljiv miris iz kanalizacijskih cijevi u dvorištima zgrada iz Rudarske 83 i 85, koja su također bila ispunjena smećem i prljavštinom. Stanarima zgrada, kao ni prolaznicima, se nije svidao ovaj prizor. Danas, svi su se skupili da vide šta su stanovnici Mostara uradili zajedno, za korist lokalnih stanara, ali isto tako i za korist cijelog grada.

Aktivnost je nazvana “Pozitivan primjer” i uistinu je to i bio. Građani su se volonterski organizirali da bi povratili ljepotu i funkcionalnost ovih dvorišta. Cijevi za kišnicu i kanalizaciju su instalirane, tri nova otvora za odvod vode su napravljena, šest vodovodnih cijevi, betonski trotoari su sagrađeni, drvene saksije za cvijeće su stavljene, postavljene klupe, posađene dekorativne biljke, a označen je i prostor za djecu, Ivana i njegove prijatelje.

Dvorišta ispred ove dvije zgrade u Mostaru su postala oaze mira za njihove stanare, mjesto za druženje i odmor. Izvor kaže da planiraju inicirati više sličnih aktivnosti ove godine, slijedeći isti princip.

“Uz pomoć Mozaikovog osoblja, razvili smo tehniku za koordinaciju i učešće svih dijelova zajednice, kao preduslov za organiziran rad za bolji okoliš, i isto tako projekat koji će riješiti druge probleme. Ovaj pristup rješavanju problema za nas je bio novi i nastaviti ćemo ga primjenjivati na drugim aktivnostima.” - rekla je Sonja Karačić.

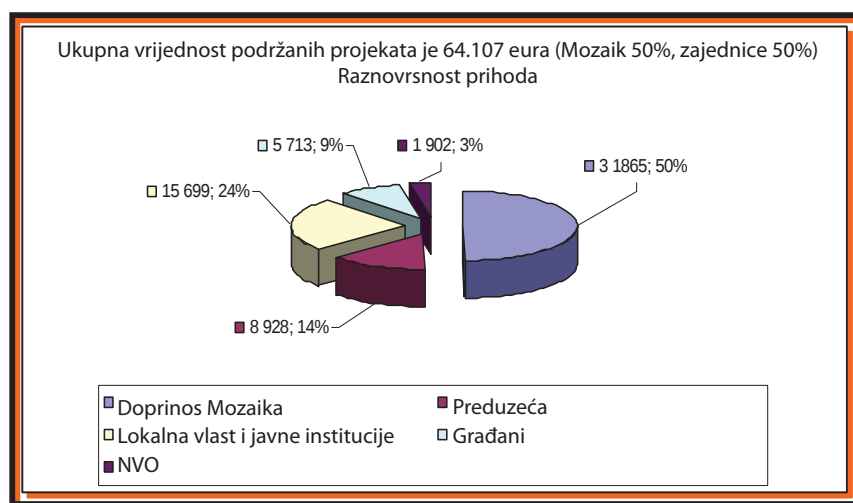
PROGRAM PODRŠKA INICIJATIVAMA LOKALNIH ZAJEDNICA

Krajem 2005, Fondacija za razvoj zajednica – Mozaik je primila još jednu snažnu potvrdu za svoj trud, kada je dobila fondove USAIDa za implementaciju trogodišnjeg programa koji nudi podršku inicijativama u lokalnim zajednicama. Skupa sa svojim partnerom, Centrom za civilne inicijative, Mozaik će osnažiti najmanje 35 zajednica kroz podršku participativnih akcija u zajednici.

U 2006, rezultati Projekta su bili:

- omogućavanje 17 nevladinih organizacija u ruralnim i polururalnim zajednicama da vode participativne akcije u zajednici
- ojačana saradnja i povezanost među nevladinim organizacijama i njihovim zajednicama što će povećati održivost ovih organizacija
- povećana odgovornost lokalnih vlasti u ruralnim i polururalnim zajednicama prema potrebama njihovih birača

Inicijative u zajednicama još traju i konačni rezultati poznati su za 15 organizacija. U 15 ostvarenih akcija, lokalna zajednica (20 vladinih institucija, 48 preduzeća, 6 nevladinih organizacija i 118 građana) doprinijela je sa **32 242 € (42 000 \$)**. Također, 533 volontera i volonterki su uložili 10 005 sati rada pri implementaciji svih aktivnosti.

5. STVARANJE POZITIVNOG OKRUŽENJA ZA MOBILIZACIJU RESURSA

Jedan od Mozaikovih ciljeva, uz promociju i javne događaje bio je doprinos stvaranju pozitivnog okruženja za mobilizaciju lokalnih resursa. Mozaik je radio prema ovom cilju od samog početka kroz podizanje svijesti kod ljudi o njihovim vlastitim lokalnim resursima i održavanju treninga o tome kako najefektivnije mobilizirati te resurse. Uz to, da bi stvorili pozitivno okruženje za mobilizaciju resursa, Mozaik je ohrabrio i inicirao:

Umrežavanje:

U cilju doprinošenja razvoju Fondacije, članovi smo sljedećih mreža/grupa:

- **Balkanski fond za demokratiju**, savjetodavni odbor
- **Grantmakers East Group of European Foundation Centre**, potpredsjednik upravljačkog odbora (budući predsjednik)
- **Resource Alliance**, regionalni savjetodavni odbor za srednju i istočnu Europu

Stvaranje koalicija:

- Jedan od najpozitivnijih primjera umrežavanja je projekat **“Tragovima nasljeđa”**. Kroz ovaj projekat, 5 lokalnih zajednica povezanih zajedničkom historijom srednjovjekovne Bosne i Hercegovine (Travnik, Visoko, Kraljeva Sutjeska, Prusac i Vranduk) stvorile su osnovu za održiv društveni i ekonomski razvoj s fokusom na promoviranje uključenosti zajednice i upotrebi lokalnih kulturnih sredstava.
- U 2005/2006, Fondacija Mozaik implementirala je projekat **“Planiranje budućnosti zajedno”**. Ovaj projekat napravio je zajednički proizvod - planer – koji je bio dostupan na otvorenom tržištu zajedno sa promotivnim materijalnom nevladinih organizacija. Ovo je implementirano u saradnji sa 13 bh. nevladinih organizacija s ciljem povećanja pozitivne slike o ovim organizacijama kao i poticanja lokalne filantropije.
- Fondacija Mozaik, zajedno sa našim lokalnim partnerima, ohrabruje i gradi partnerstva sa svim sudionicima, posebno lokalnim vlastima. U skladu s tim, uključenje lokalnih vlasti u finansiranje projekata, kao i njihovu implementaciju bio je kriterij za većinu projekata.

- S obzirom na dobru saradnju sa **Slovačkom ambasadam u Sarajevu**, Mozaik je bio partner na ceremoniji obilježavanja rada i životnog postignuća poznatog slikara Mustafe Ice Voljevice.

19. maja 2006, 25 godina nakon smrti Ice Voljevice u Sarajevu su otvorene izložbe "Mustafa Ico Voljevica – Povratak u Mostar" i "Pavol Demes – Konekcije – Volim Balkan". Organizatori su bili grad Pieštani (Slovačka), Ambasada Republike Slovačke u BiH, kolekcionar Srećko Lola Mustagrudić i Fondacija Mozaik, koja je donirala sredstva za printanje 250 brošura i 300 pozivnica za izložbu u Sarajevu. Izložbu je otvorio ambasador Republike Slovačke u BiH, gospodin Miroslav Mojzita.

Ico Voljevica bio je slikar i karikaturista. Poznat je po karikaturi "Grga" koja je bila sastavni dio Narodnog Lista od 1955. i od 1962. do 2000, dio Večernjeg Lista, gdje je objavljeno 12 830 Grginih komentara.

- U saradnji sa dvije bh. organizacije: Infohouseom (Sarajevo) i Centrom za promociju civilnog društva (Sarajevo), Mozaik je implementirao projekat "101 razlog za glasanje". Projekat je podržala Slovačka ambasada i Balkanski fond za demokratiju.

Cilj projekta bio je povećati odaziv birača na općim izborima 1. oktobra 2006. Ponosno možemo reći da je naš projekat doprinio povećanju od 9%. Drugim riječima, odaziv birača povećao se sa 46% u 2004., na 55% u 2006. godini.

Sve planirane aktivnosti implementirane su u skladu s očekivanjima:

- sakupljene su izjave od 101 glavnih mislilaca u BiH
- pripremljena, dizajnirana i isprintana u 10 000 primjeraka brošura "101 razlog za glasanje"
- brošura je distribuirana i medijima i GROZD kanalima širom BiH

Uključenje preduzeća:

Fondacija Mozaik je u februaru 2006. počela projekt "Nagrada za korporativnu društvenu odgovornost". Takmičenje je usmjereno na promovisanje društvene odgovornosti u bh. firmama kao koncepta koji doprinosi dugoročnoj profitabilnosti i konkurenciji, a s druge strane, trebao bi pomoći razvoju i poboljšanju odnosa između profitnih i neprofitnih organizacija u BiH. Kao dugoročni rezultat očekujemo da će ovo biti od šire koristi, kao i od koristi preduzećima i ekonomiji Bosne i Hercegovine. Ovaj projekat stavljen je na čekanje i nastaviti će s radom 2007. kada budu osigurani finansijski resursi.

- U septembru 2006. (od 15. do 18. septembra), Fondacija Mozaik je, u saradnji sa Resource Alliance (UK), organizirala konferenciju o fundraisingu pod nazivom "Rješavanje slagalice fundraisinga".

Ovo je bila prva radionica ove vrste na Balkanu. Sa učešćem vodećih svjetskih stručnjaka, radionica je pružila jedinstvenu priliku članovima nevladinih organizacija da steknu znanje i razmjene iskustva o novim tehnikama i pristupima fundraisingu. Prisustvovalo je 80 učesnika iz 10 zemalja (Kosovo, Slovenija, Hrvatska, Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Rumunjska, Srbija, Makedonija, Mađarska i Ujedinjeno Kraljevstvo).

"Željela bih vam se zahvaliti na prilici da prisustvujem ovoj konferenciji. Bila je jedna od najboljih, ako ne i najbolja konferencija na kojoj sam ikada učestvovala! U smislu sadržaja i novog znanja koje sam stekla (teoriju i praksu, nove koncepte i inspirativne lokalne studije slučaja), zajedno sa akcentom na uključenost učesnika, generisanje visokih nivoa energije od prvih jutarnjih zvukova buđenja samba bubnjeva do takmičenja u timovima od dva govornika i konačno završnog recepta za talijanski rižoto. Čestitam vam na kreativnom dizajnu, kvaliteti organizacije i toploj ljudskoj pažnji za naše dobro. Iskreno se nadam da će događaj postati tradicija i da ćemo za dvije godine moći pogledati uspješne priče koje je inspirisao ovaj događaj. Također se nadam da će doći više ljudi iz Slovenije: imamo toliko toga naučiti!", Vida Ogorelec Wagner, direktorica, Umanotera, Slovenačka fondacija za održivi razvoj.

Senadin Kumro CK FBiH: *"...sve je bilo pragmatično i unosno. Došao sam da naučim kako zatražiti novac – donaciju, ali ova radionica je prezentirana tako dobro da bih ja sada dao novac..."*

Ermin Lipović, KES "Limit": *"...Ništa osim jedne stvari ne treba dodati ovoj radionici – treba je održavati češće. Odlični primjeri inicijative-akcije-evaluacije i ponovo akcije u fundraisingu... Konkretni primjeri uspješnih priča... Sve je bilo jako interesantno i korisno. ... Bilo je savršeno!"*

6. ISTRAŽIVANJE

U periodu od marta do juna 2006, Mozaikova volonterka Laurie Ball napravila je istraživanje u cilju dokumentiranja rada RUZ mreže, bavljenja slabim tačkama i skepsom, i istraživanja načina na koje Mreža, a u konačnici i Fondacija, mogu biti ojačane u budućnosti. Podaci za ovo istraživanje prikupljeni su kroz CoDE A projekat, kroz intervju i praćenje rada članova Mreže na terenu.

Prvi segment ovog izvještaja vodi čitaoca kroz proces organiziranja zajednice na Mozaikov način, kako bi čitatelj mogao vidjeti načine na koje je ovo zapravo "veoma dobar način rada". Uz to, predgovor također uključuje profile 2 savjetnika u zajednici i jednog facilitatora, kao i detaljne opise dvije intervencije u zajednici.

Drugi segment ovog izvještaja želi analizirati efektivnost Mreže kroz njene ciljeve i operativne ciljeve Fondacije Mozaik (koji se možda i preklapaju), kao i sredstava uspjeha Mreže na osnovu artikuliranih ciljeva pojedinačnih organizatora.

Treći segment ovog izvještaja želi ocijeniti Mrežu u kontekstu Mozaikovih konkretnih projektnih ciljeva i organizacijske misije i vizije. Konačno, četvrti segment izvještaja uključuje savjete za buduće promjene i stvari na koje treba obratiti pažnju u skoroj budućnosti.

Generalno govoreći, ovo istraživanje utvrdilo je da Mreža postiže postavljene ciljeve s visokim nivoom uspjeha, iako bi možda jedan aspekt mogao biti poboljšán, a to je povećana prepoznatljivost ključne uloge koju u postizanju tih ciljeva igra prijenos vještina. Međutim, ovaj pregled ukazao je na neka područja Mozaikovog osnovnog pristupa Razvoju uz učešće zajednica i vezi između Mozaika i facilitatora Mreže, koja u budućnosti trebaju biti uzeta u obzir. Jasnija slika područja najvažnija za buduće promjene uključuju principe u korištenju pristupa, dizajn programa vis-a-vis podsticaja i ciljeva, i Mozaikov odnos sa članovima Mreže i Mreže u potpunosti.

7. ODNOSI S JAVNOŠĆU 2006: GODINA MOZAIKOVE PROMOCIJE

2006. je bila godina Mozaikovog širenja u bh. medijima i javnosti. Poduzeto je nekoliko aktivnosti s ciljem prezentiranja našeg rada i metodologije javnosti.

Glavne PR aktivnosti u 2006. bile su:

Pokretanje nagrada za korporativnu društvenu odgovornost:

9.februara 2006, održana je ceremonija otvaranja za nagrade za korporativnu društvenu odgovornost u BiH. Šef delegacije Evropske komisije u BiH, ambasador Michael B. Humphreys, najavio je ideju i pozvao kompanije da učestvuju. Sva preduzeća, kao i predstavnici domaćih i međunarodnih organizacija su pozvani.

Promocija "Tragovima nasljeđa":

Tri promocije organizirane su u periodu od 17. do 31. maja 2006, usmjerene na prezentiranje postignuća 5 lokalnih zajednica (Travnik, Vranduk, Visoko, Kraljeva Sutjeska i Prusac) javnosti. 29 medija pokrilo je ove događaje i objavljeno je preko 35 članaka.

Promocija projekta "Integracija osoba s posebnim potrebama u zajednicama u BiH"

Promocija projekta "Integracija osoba s posebnim potrebama u zajednicama u BiH" održana je 8. septembra 2006. Više od 50 učesnika iz vlade, domaćih i međunarodnih organizacija, prijatelja i korisnika prisustvovalo je promociji. Koordinator projekta prezentirao je rezultate i ostvarenja tokom prve godine implementacije, a gosti iz dvije zajednice (Tuzla i Derventa) prezentirali su njihove uspješne priče. 4 TV stanice, 3 novine, i 2 radio stanice pokrivale su ovaj događaj. On je pokazao da je kampanja direktnim mailovima ostvariva.

101 razlog za glasanje

29. septembra 2006, najbolja izjava za 101 razlog je izabrana i objavljena. Izjava poznatog slikara Safeta Zeca proglašena je najboljom. NTV Hayat, Oslobođenje, Nezavisne Novine i Radio Stari Grad emitirali su priloge o ovom događaju.

CoDE A promocija

Promocija projekta CoDE A održana je 13. decembra 2006. Predstavници Evropske komisije i više od 40 učesnika prisustvovali su promociji. RUZ pristup, kao i rezultati projekata, prezentirani u Vodiču studija slučaja (printanom u 375 kopija) su promovisani. Predstavници tri zajednice su također prezentirali njihove uspješne priče.

DRUGE PR AKTIVNOSTI

U 2006, Fondacija Mozaik je također napravila i izdala nekoliko brošura, vodiča, uputstava itd: brošuru Fondacije Mozaik (na engleskom jeziku), uputstvo za CoDE A (na našem jeziku), Integracija osoba s poteškoćama u zajednicama (na našem jeziku i na njemačkom), godišnji izvještaj (na našem i na engleskom jeziku), turistički vodič srednjovjekovne Bosne (na našem i na engleskom jeziku), brošura srednjovjekovne Bosne (na našem i na engleskom jeziku), 101 razlog za glasanje (na našem jeziku).

Uz to, članovi Mozaikovog osoblja bili su gosti u nekoliko lokalnih i nacionalnih medija. To je bila prilika da se prezentiraju specifični projekti kao i Mozaikov pristup u izgradnji društvene kohezije. Svako od naših pojavljivanja u medijima doprinijelo je promociji mobilizaciji lokalnih resursa i RUZ pristupa.

Bilans prihoda i rashoda

	BAM 2006	BAM 2005
Prihodi		
Grantovi	684.934	571.515
Ostali grantovi i doprinosi	14.446	11.469
Ostali vlastiti prihodi, kamate ...	54.143	17.954
Ukupni prihodi	753.523	600.937
Troškovi		
Grantovi NVO partnerima	245.897	170.164
Administrativni troškovi		
Primanja zaposlenih (bruto)		
Izvršni Direktor, Administrator, Finansijski menadžer, Menadžer za razvoj resursa	71.956	107.885
Režijski troškovi		
Troškovi ele.energije, grijanja, vode, zakupa, osiguranja i ostali troškovi funkcionisanja kancelarije	25.781	19.128
Ostali administrativni troškovi		
Treninzi osoblja Fondacije, Troškovi putovanja van zemlje, Troškovi sastanaka Upravnog odbora, Osiguranje i registracija vozila, Revizije finansijskih izvještaja i ostali troškovi kancelarije	13.824	12.874
Ukupno administrativni troškovi	111.561	139.887
Direktni (Projektni) troškovi		
Troškovi projektnog osoblja (Bruto)		
Program Menadžer, Menadžer za izgradnju kapaciteta i Monitoring, Projekt Manager, Project Coordinator, PR Manager	154.675	97.270
Programski troškovi		
Troškovi facilitacija i savjetovanja u lokalnim zajednicama, Treninzi članova lokalnih zajednica, publikacije, promocije, Troškovi sastanaka savjetodavnih vijeća, Regionalni sastanci, Troškovi komunikacija, Kancelarijski materijal, Vozila (Gorivo i održavanje), Troškovi putovanja u BiH i drugi programski troškovi	237.749	189.234
Ukupno programski troškovi	392.424	286.504
Ostalo		
Bankarska provizija, Taxe, Članarine, Porezi i ostali nepredviđeni troškovi	3.622	4.284
Ukupni troškovi	753.504	600.839
Razlika prihoda i rashoda	19	98

Bilans stanja 31. decembar 2006.

	2006 BAM	2005 BAM
SREDSTVA / AKTIVA		
Materijalna sredstva	62.974	48.232
Oprema i namještaj	21.002	21.086
Vozila	41.972	27.146
Tekuća sredstva	84.239	254.002
Novac i novčani ekvivalenti	48.082	194.832
Potraživanja	36.157	59.170
Ostala tekuća sredstva/Unaprijed plaćeni troškovi		
Ukupna sredstva	147.213	302.235
OBAVEZE / PASIVA		
Tekuće obaveze	86.665	258.693
Obaveze prema dobavljačima, NVO Partnerima	11.254	31.620
Razgraničeni kratkoročni prihodi za projekte	45.000	206.116
Ostale kratkoročne obaveze (plate, doprinosi, honorari)	30.411	20.958
Dugoročne obaveze	48.423	26.531
Razgraničeni prihodi iz donacije za projekte	48.423	26.531
Odgođeni prihod		
Trajni izvori/ Kapital	12.125	17.010
Fond	304	304
Zadržani višak prihoda nad rashodima	11.821	16.706
Ukupno kapital i obaveze	147.213	302.235

Revizor

DRUŠTVO ZA RAČUNOVODSTVENU REVIZIJU I FINANSIJSKI INŽINJERING
Sarajevo, Hamdije Čemerlića 2/10

Sarajevo, 19.06.2007.

ID BR. 4200554560001

Broj: 7-01/2007

Poreski br. 01636141

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja i finansijskog poslovanja Fondacije za razvoj zajednica «Mozaik», (u daljem tekstu: Fondacije) za period 01.01. do 31.12.2006. godine.

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI/MRS), s ciljem procjenjivanja da li finansijski izvještaji predstavljaju fer i istinit pregled

Odgovornost za finansijske izvještaje snosi rukovodstvo Fondacije, a odgovornost Revizora svodi se na izražavanje mišljenja o spomenutim izvještajima, a na osnovu obavljene revizije.

Obaveza Revizora je izvijestiti :

- dali su računi sastavljeni u skladu sa zakonskom regulativom;
- da li godišnji izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja u toku i na kraju godine i
- o ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti kojom je Fondacija koristila donatorska sredstva u obavljanju svoje funkcije.

Revizija je planirana i izvedena sa ciljem dobijanja razumne osnove za procjenu – da li finansijski izvještaji, stanje, prikazuju na fer i istinit način. Stoga je revizija ispitivala uzorke značajnih transakcija i odluka menadmenta Fondacije. Revizijom je obuhvaćena primjena zakona i podzakonskih akata, organizacija, te finansijsko – računovodstveno poslovanje Fondacije. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za davanje našeg mišljenja.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji realno i objektivno prikazuju finansijski položaj Fondacije za period 01.01 do 31. decembra 2006. godine, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI/MRS), te stoga dajemo pozitivno mišljenje.

Direktor,

Hamdija Zukić, dipl.ecc.

Ovlašteni revizor

Donatori Fondacije Mozaik	2006	2005
---------------------------	------	------

Charles Stewart Mott Foundation	126.940	113.272
King Baudouin Foundation	22.985	65.235
Open Society Fund		55.810
Evropska Komisija u BiH	31.767	266.967
The German Marshall Found / BTD		114.815
Light for the World & Austrijska vlada	39.117	39.117
UMCOR BiH/ USAID	3.982	19.039
USAID BiH	318.070	4.569
Slovakia Fund for Local Initiatives	7.501	

Ukupno primljena donatorska sredstva	550.362	678.823
---	----------------	----------------

LJUDI U FONDACIJI MOZAIK

UPRAVNI ODBOR

Medina Korda, predsjednica
Vesna Bajšanski, potpredsjednica
Amir Termiz, član
Lejla Tuzlak, članica
Aleksandra Nikolić, članica

OSOBLJE

Zoran Puljić, izvršni direktor
Armela Bradarić, menadžerica projekta
Samir Softić, menadžer projekta
Eni Kurtović, menadžerica za razvoj
Vesna Balta, menadžerica za administraciju i finansije
Anja Didović, finansijska službenica
Elvedina Džeko, koordinatorica projekta
Sanela Čovrk, administrativna službenica

SARADNICI

Murisa Marić i Petar Krajišnik, UG "Demokratija-Organizovanje Napredak"
DON
Dušan Šehovac, UG "Demokratska inicijativa sarajevskih Srba"
Željana Pjevalica, UŽ Priroda
Haris Halilhodžić i Dženan Šarić, OK "Pod Istim Suncem"
Snežana Šešlija, UG "Tolerancijom protiv različitosti"
Ljubi Janjić, UG "Plava Sfera"
Valentina Gagić, Udruženje mladih i žena "SARA"
Brane Savić, UG "Korak"
Koviljka Špirić, UG "Futura Plus"

SARADNICI/E U RUZ MREŽI

Šefika Muratagić, "Ključ Budućnosti", Ključ
Zekija Begović, "Eko-Zeleni", Jablanica
Sanela Hadžimehmedović, "Eko-zeleni" Kalesija
Milan V. Šćekić, "Sadnice mira", Zavidovići
Nedeljka Ilijić, "Oaza", Trebinje
Izdavač: Fondacija za razvoj zajednica Mozaik
Tekst pripremila: Lana Pašić
Dizajnirala: Mubera Begić

Izdavač:
**Fondacija za razvoj
zajednica Mozaik**

Tekst pripremila:
Lana Pašić

Dizajnirala:
Mubera Begić

TELEFON: 033 265 290; 266 480

FAX: 033 266 482

Soukbunar 42, Sarajevo

e-mail: info@mozaik.ba

[www. mozaik.ba](http://www.mozaik.ba)

